

CUMHURİYETİMİZ
100 YAŞINDA

SİVAS SERBEST MUHASEBECİ
MALİ MÜŞAVİRLER ODASI

ENFLASYON MUHASEBESİNİN MALİ TABLOLAR VE VERGİ MATRAHI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ SEMİNERİ

AÇIŞ KONUŞMASI

Metin BOYRAZ

Sivas SMMM Odası Başkanı

MODERATÖR

Ahmet Şahin SAVCI

Ankara E.YMM Odası Başkanı

KONUŞMACI

İrfan VURAL

Yeminli Mali Müşavir

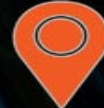
Maliye Bakanlığı E. Vergi Başmüfettişi

9 ŞUBAT
2024
CUMA

14:00

**SİVAS TSO
KONFERANS
SALONU**

www.sivassmmmo.org.tr

SİVAS SMMMO

SİVAS SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF SİVAS

İrfan VURAL

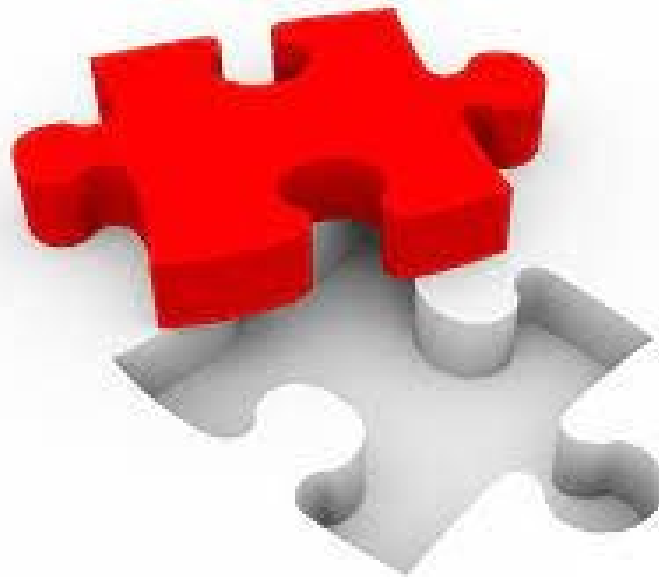
Yeminli Mali Müşavir

irfan.vural@bakis.com.tr

SUNUM PLANI

- **ENFLASYON DÜZELTMESİ HAKKINDAKİ GENEL BİLGİLERE KISACA BAKIŞ**
 - Enflasyon Düzeltmesinin Şartları, Enflasyon Düzeltmesinin Mahiyeti, Düzeltme İşlemleri, Düzeltme Katsayısı, ROFM, Toplulaştırılmış Yöntemler, Düzeltmeye Esas Tarihler **vb.**
- **ÖZ SERMAYE KALEMLERİNİN DÜZELTİLMESİNDEKİ TEMEL HUSUSLAR**
- **ÖRNEK UYGULAMA ÜZERİNDEN ENFLASYON DÜZELTMESİNİN MUHTEMEL ETKİLERİ**
- **ÇÖZÜM ARANAN SORULAR / SORUNLAR**
 - Yedinden değerlendirme artış fonları ve geçmiş yıl kârlarının sermayeye eklenmesinin enflasyon düzeltmesine etkisi *Enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş varlıkların satışı halinde doğan zararların durumu *150, 170, 252, 263 gibi hesapların düzeltilmesinde deftere kayıt tarihi olarak hangi tarihlerin dikkate alınması gerektiği *Enflasyon düzeltmesinde, reel olmayan finansman maliyetlerinin ilgili varlık hesaplarından muhasebe kayıtlarında da çıkarılması gerekip gerekmediği *Enflasyon düzeltmesinde, düzeltmeden önce sermayeye eklenmiş olan maddi duran varlık yeniden değerlendirme fonlarının, muhasebe kayıtlarında da sermaye hesabından çıkarılması gerekip gerekmediği *KKEG ve istisna kazançların enflasyon düzeltmesi karşısındaki durumu *VUK 298/ç maddesi kapsamında yeniden değerlendirilmiş varlıkların enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasında hangi tarihin dikkate alınması gerektiği *VUK 298/ç maddesi kapsamında yeniden değerlendirilmiş varlıkların satışı halinde, geçmiş yıl kâr zarar hesabına aktarılan tutarların durumu *Avans hesaplarının enflasyon düzeltmesinde, ilgili avans hesaplarında kalan bakiyelerin ne şekilde kapatılması gerektiği *Enflasyon düzeltmesinin dağıtılabilir kâr tutarlarına etkisi *Stokların düzeltilmesinde toplulaştırılmış yöntemler ve gerçek yöntemin birlikte kullanılıp kullanılamayacağı *Af kanunları kapsamında stok düzeltmesinden kaynaklanan kayda alınan emtia karşılıklarına ait düzeltme farklarının işletmeden vergisiz çekilip çekilemeyeceği *Yıllara sari inşaat işlerine ait maliyet ve hakediş hesaplarından kaynaklanan düzeltme farklarının işin bittiği yılda kâr zararın tespitinde nasıl dikkate alınacağı

YENİDEN DEĞERLEME VE ENFLASYON DÜZELTMESİ İLE İLGİLİ MEVZUATTAKİ GELİŞMELER:

5024 sayılı Yasa öncesindeki durum:

1150

Yeniden
leme
(md. 298)

Maliyet
Artış Fonu
(GVK md. 38/4,5)

T.C.
Resmî Gazete

Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı
Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğüne Yayınlanır

7 Ekim 2020
ÇARŞAMBA

Sayı : 31267

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

30 Aralık 2003

Tarihli Resmi Gazete, Sayı: 25332

5024 sayılı Kanun ile değiştirilen VUK'un mükerrer 298 inci maddesi (Enflasyon Düzeltmesi)

(Deęiřik: 17/12/2003-5024/2 md.)

1. Kazançlarını bilanço esasına göre tespit eden gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri fiyat endeksindeki artışın, içinde bulunulan dönem dahil son üç hesap döneminde %100'den ve içinde bulunulan hesap döneminde % 10'dan fazla olması halinde malî tablolarını enflasyon düzeltmesine tâbi tutarlar. Enflasyon düzeltmesi uygulaması, her iki şartın birlikte gerçekleşmemesi halinde sona erer.

Kapsama giren mükellefler, geçici vergi dönemlerinin sonu itibarıyla malî tabloları düzenlemek ve enflasyon düzeltmesi yapmak zorundadırlar.

• • •

ENFLASYON DÜZELTMESİNİN ŞARTLARI

Son üç hesap döneminde

%100'den

fazla

enflasyon

Son dönemde

%10'dan

fazla

enflasyon

YIL SONU	ÜFE/Yİ-ÜFE
2004	15,35
2005	2,66
2006	11,58
2007	5,94
2008	8,11
2009	5,93
2010	8,87
2011	13,33
2012	2,45

YIL SONU	ÜFE/Yİ-ÜFE
2013	6,97
2014	6,36
2015	5,71
2016	9,94
2017	15,47
2018	33,64
2019	7,36
2020	25,15
2021	79,89

7352 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle eklenen geçici madde; (Yürürlük: 29.01.2022)

Geçici Madde 33

- *Geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde mükerrer 298 inci madde kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.*
- *31/12/2023 tarihli mali tablolar, enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulur.*
- *Yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zararı hesabında gösterilir. Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez.*

7144 Sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle eklenen geçici madde; (Yürürlük: 25.05.2018)

Geçici Madde 31

7326 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle eklenen fıkra; (Yürürlük: 09.06.2021)

Geçici Madde 31/son fıkra

*Birinci fıkrada sayılan mükellefler bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla aktiflerine kayıtlı bulunan **taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerini** (sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler hariç) 31/12/2021 tarihine kadar yukarıda yer alan kapsam, şart ve hükümlere uymak koşuluyla yeniden değerleyebilirler.*

7338 sayılı Kanunun 52 nci maddesiyle eklenen geçici madde; (Yürürlük: 1.1.2022)

Geçici Madde 32

**7338 sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle eklenen
geçici madde; (Yürürlük: 1.1.2022)**

Mükerrer Madde 298/Ç
(Sürekli Yeniden Değerleme)

YENİDEN DEĞERLEME / ENFLASYON DÜZELTMESİ

**TEK SEFERLİK
YENİDEN DEĞERLEME**
(VUK geçici 31.
madde)

**TEK SEFERLİK YENİDEN
DEĞERLEME**
(VUK geçici 32.
madde)

**SÜREKLİ YENİDEN
DEĞERLEME**
(VUK mükerrer 298/Ç)

ENFLASYON DÜZELTMESİ

(VUK mükerrer 298/A)

ENFLASYON DÜZELTMESİ

(VUK Mükerrer 298/A)

Enflasyon Düzeltmesinin Mahiyeti

Genel anlamda enflasyon düzeltmesi, paranın satın alma gücündeki değişmeler nedeniyle gerçek durumu ifade edemeyen mali tabloların, **gerçek durumu ifade eder hale gelmelerini sağlamak üzere** düzeltme işlemine tabi tutulmasıdır.

213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasında enflasyon düzeltmesi, "**mali tablonun ait olduğu tarihteki satın alma gücü cinsinden hesaplanması**" şeklinde tanımlanmıştır.

Enflasyon Düzeltmesi Yapacak Olanlar

- Enflasyon düzeltmesi, **kazançlarını bilanço esasına göre tespit eden gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri tarafından** yapılır.
- Kazançlarını işletme hesabı esasına (zirai işletme hesabı dâhil) göre tespit eden mükellefler ile serbest meslek kazanç defteri tutan serbest meslek erbabı mükellefler enflasyon düzeltmesi yapamazlar. **Ancak, bunlar, sadece, amortismanına tâbi iktisadi kıymetlerini bu Tebliğe göre düzeltilmiş tutarları üzerinden amortismanına tâbi tutabilirler.**

Düzeltilme İşlemine Tabi Tutulacak Mali Tablolar

- Enflasyon düzeltilmesi yapmak zorunda olan mükelleflerce, mali tablolardan **sadece bilanço enflasyon düzeltilmesine tabi tutulur.**
- Düzeltilme şartlarının devam etmesi halinde izleyen **geçici vergi dönem sonu bilançoları da** düzeltilme işlemine tabi tutulur.

DÜZELTME İŞLEMİ

Öncelikle 2023 hesap dönemi sonuna ait bilanço, enflasyon düzeltmesine ilişkin hükümler **göz önünde bulundurulmaksızın** düzenlenecektir.

2023 hesap dönemi sonuna ait bilanço için geçerli olmak üzere enflasyon düzeltmesi yapılacak ve **2023 hesap dönemine ait vergi matrahı, düzeltilme öncesi mali tablolara göre tespit edilen kârlar üzerinden** hesaplanacaktır.

2023 hesap dönemi sonunda düzenlenen bilanço her halükarda enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaktır.

Enflasyon düzeltmesi işlemleri / adımları:

- ✓ Bilançodaki parasal olmayan kıymetlerin tespit edilmesi.
- ✓ Tespit edilen parasal olmayan kıymetlerin düzeltmeye esas tutarlarının belirlenmesi.
- ✓ Düzeltmeye esas tarihlerin ve düzeltme/taşıma katsayılarının belirlenmesi.
- ✓ Düzeytilmiş tutarların hesaplanması ve enflasyon farklarının kayıtlara alınması.
- ✓ Parasal olmayan kıymetlerin düzeltilmiş değeriyle, parasal kıymetlerin ise düzeltmeye tabi tutulmaksızın mali tabloda gösterilmesi.

Bilançoda Düzeltme İşlemine Tabi Tutulacak Kıymetler

AKTİF	PASİF
PARASAL VARLIKLAR	PARASAL KAYNAKLAR
PARASAL OLMAYAN VARLIKLAR	PARASAL OLMAYAN KAYNAKLAR

Parasal kıymetler (parasal varlıklar ve parasal kaynaklar) enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.
Zira bilançoda görünen parasal kıymete ait değer, bilanço tarihi itibarıyla o kıymetin satın alma gücünü de göstermektedir.

Ancak bilançoda görünen parasal olmayan kıymetlere ait değerler, bilanço tarihi itibarıyla bu kıymetlerin satın alma gücünü gösteren değerler olmadığından, bilançonun enflasyonun etkilerinden arındırılmasını teminen parasal olmayan kıymetler (parasal olmayan varlıklar ve parasal olmayan kaynaklar) enflasyon düzeltmesine tabi tutulur.

PARASAL KIYMETLER

Tebliğe Göre: 89 ADET HESAP

100	101	102	103	108	111	112	120	121	122
124	126	128	131	132	133	135	137	138	179
181	190	191	192	193	195	196	197	220	221
222	224	226	231	232	233	235	237	243	246
269	279	281	291	292	295	300	301	302	303
304	305	308	320	321	322	326	331	332	333
335	337	360	361	368	371	381	391	392	393
397	400	401	401	405	407	408	420	421	422
426	431	432	433	437	438	481	492	493	

PARASAL OLMAYAN KIYMETLER

Tebliğe Göre: 37 ADET HESAP

110	150	151	152	153	157	159	170	180	240
242	245	250	251	252	253	254	255	257	258
259	260	261	262	263	264	268	271	272	278
280	294	340	350	380	440	480			

Öz sermaye kalemleri parasal olmayan kıymet midir?

- Nevi itibarıyla iktisadi işletmelere dâhil bulunan kıymetlerden parasal ve parasal olmayan kıymetler Tebliğ eki listelerde (EK 1 ve EK 2) yer almaktadır.
- Söz konusu listelerde öz sermaye kalemlerine yer verilmemekle birlikte, **aksi hüküm olmamak şartıyla**, bu uygulamada öz sermaye kalemleri "**parasal olmayan kıymet**" olarak kabul edilecektir.

Düzeltilme Katsayısı

$$\text{Düzeltilme Katsayısı} = \frac{\text{Mali Tablonun Ait Olduğu Aya İlişkin Fiyat Endeksi}}{\text{Düzeltmeye Esas Alınan Tarihi İçeren Aya İlişkin Fiyat Endeksi}}$$

Bilançonun düzeltilmesi sonucu hesaplanan tutarlar, izleyen dönemde enflasyon düzeltilmesi yapıp yapılmayacağına bakılmaksızın, **izleyen dönemin başlangıç değerleri olarak dikkate alınır.**

YIL	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
2023	2105,17	2188,84	2147,11	2164,94	2179,82	2028,72	2511,75	2659,6	2749,98	2888,29	2888,84	
2022	1129,03	1210,6	1321,9	1423,27	1548,81	1652,75	1738,21	1798,85	1865,09	2011,13	2026,08	2021,19
2021	583,38	599,52	614,93	641,62	666,79	693,54	710,61	730,28	741,58	780,45	858,13	1022,25
2020	462,42	464,64	468,69	474,69	482,02	485,37	490,33	501,85	515,13	533,44	555,18	568,27
2019	424,86	425,26	431,98	444,85	456,74	457,16	452,63	449,96	450,55	431,31	450,97	454,08
2018	319,6	328,17	333,21	341,88	354,85	365,6	372,06	388,62	439,78	443,78	432,55	422,94
2017	284,99	288,59	291,58	293,79	295,31	295,52	297,65	300,18	300,9	306,04	312,21	316,48
2016	250,67	250,16	251,17	252,47	256,21	257,27	257,81	258,01	258,77	260,94	266,16	274,09
2015	236,61	239,46	241,97	245,42	248,15	248,78	247,99	250,43	254,25	253,74	250,13	249,31
2014	229,1	232,27	233,98	234,18	232,96	233,09	234,79	235,78	237,79	239,97	237,65	235,84
2013	206,91	206,65	208,33	207,27	209,34	212,39	214,5	214,59	216,48	217,97	219,31	221,74
2012	203,1	202,91	203,64	203,81	204,89	201,83	201,2	201,71	203,79	204,15	207,54	207,29
2011	182,75	185,9	188,17	189,32	189,61	189,62	189,57	192,91	195,89	199,03	200,32	202,33
2010	164,94	167,68	170,94	174,96	172,95	172,08	171,81	173,79	174,67	176,78	176,23	178,54
2009	155,16	156,97	157,43	158,45	158,37	159,86	158,74	159,4	160,38	160,84	162,92	163,98
2008	143,8	147,48	152,16	159	162,37	162,9	164,93	161,07	159,63	160,54	160,49	154,8
2007	135,09	136,37	137,7	138,8	139,34	139,19	139,28	140,47	141,9	141,71	142,98	143,19
2006	123,51	123,83	124,14	126,54	130,05	135,28	136,45	135,43	135,11	135,73	135,33	135,16
2005	114,83	114,81	117,25	119,62	119,23	119,64	119,33	121,4	123,4	124,22	121,4	121,14

Düzeltmeye esas tutar:

- VUK'un mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasına göre enflasyon düzeltmesine tabi tutulan en son bilançoda yer alan parasal olmayan kıymetler için, **söz konusu bilançoda yer alan düzeltilmiş değerler**,
- VUK'un geçici 31 inci maddesi, geçici 32 nci maddesi ve/veya mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutulmuş iktisadi kıymetler için, **en son yapılan yeniden değerlendirme sonrası değerler**

dikkate alınacaktır.

Düzeltilme ve Kayıt Zamanı

- Enflasyon düzeltilmesi söz konusu (geçici veya yıllık) dönemlere ait **beyannamelerin verilme tarihine kadar yapılır, düzeltmenin yapıldığı tarih itibarıyla yasal defter kayıtlarına intikal ettirilir** ve hesap dönemi beyannamesine düzeltilmiş bilançolar da eklenir.
- Enflasyon düzeltme şartlarının devamına bağlı olarak, müteakip hesap dönemlerinde, **geçici vergi dönemleri beyannamelerine düzeltilmiş bilançolar da eklenir.** Müteakip hesap dönemlerinde (geçici vergi dönemleri dahil) düzeltme işlemleri ve düzeltme işlemlerinin yasal defterlere kayıtları ilgili dönemlere ait beyannamelerin verilme tarihine kadar yapılır.

VUK Mükerrer 298/A-7

- Enflasyon düzeltmesi uygulanmayan bir hesap döneminden sonra enflasyon düzeltme şartlarının yeniden oluşması halinde; enflasyon düzeltmesi yapılan en son dönemden başlamak üzere enflasyon düzeltmesi yapılır.
- **Bu şekilde belirlenen geçmiş yıl kârı vergiye tâbi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez.**
- Ancak, matrahın tespitinde geçmiş yıl malî zararları mukayyet değerleri ile dikkate alınır.
- **Birikmiş amortismanlar, ait oldukları kıymetin bilanço tarihindeki değerinde düzeltme sonrasında ortaya çıkan artış oranı dikkate alınarak düzeltilir.**

Düzeltilme sonucunda;

- Düzeltme sonucu bulunan tutarlar, izleyen dönemde enflasyon düzeltmesi yapıp yapılmadığına bakılmaksızın, **izleyen dönemin başlangıç değerleri olarak dikkate alınır.**

- Enflasyon düzeltmesine tâbi tutulan değerlerin elden çıkarılması halinde, **bunlara ilişkin enflasyon düzeltme farkları maliyet addolunur.**

DÜZELTME KATSAYISININ TESPİTİNDE DİKKATE ALINMASI GEREKEN TARİHLER

- Düzeltme işlemini yapabilmek için kullanılması zorunlu olan "Düzeltme Katsayısı"nı belirlemek amacıyla; 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoda yer alan parasal olmayan kıymetler için esas alınacak "Düzeltilmeye Esas Tarih" aşağıdaki esaslara göre belirlenecektir:

Düzeltilme Katsayısının Tespitinde Dikkate Alınması Gereken Tarihler - II

- Alış bedeli ile değ erlenen menkul kıymetler ve mali duran varlıklar için: **Satın Alma Tarihi**
- İlk madde ve malzeme, ticari mallar, yarı mamul ve mamul stokların maliyetine dâhil edilen unsurlar, yıllara s ri inşaat ve onarım i lerinde maliyeti oluşturan unsurlar, gelecek aylara ve yıllara ait giderler, maddi duran varlıklar ve bu varlıkları oluşturan unsurlar, maddi olmayan duran varlıklar ve bu varlıkları oluşturan unsurlar, özel tükenmeye tabi varlıklar ve bu varlıkları oluşturan unsurlar, yıllara s ri inşaat ve onarım hakedi leri ile haklar ve  erefiyeler, özel fonlar (sabit kıymet yenileme fonu, 5520 sayılı Kanunun 5/1-e bendi gereğince oluşturulan fon gibi parasal olmayan kıymet olarak kabul edilen fonlar), kâr yedekleri için: **Defterlere Kayıt Tarihi**
- Parasal olmayan alınan depozito ve teminatlar ile avanslar, nakit olarak  denmi  sermaye, hisse senetleri ihraç primleri, hisse senedi iptal karları için: **Tahsil Tarihi**
- Parasal olmayan verilen depozito ve teminatlar ile avanslar için: ** deme Tarihi**
- Aynı sermaye olarak konulan kıymetler için: **Mülkiyetin İntikal Ettiği Tarih**
- Kâr yedekleri, geçmiş yıl karları ve net dönem karının, parasal olmayan kıymet olarak kabul edilecek fonların, öz sermaye kalemlerine ait fark hesaplarının sermayeye ilave edilmesi dolayısıyla artırılan sermaye için: **Tescil Tarihi**
- Nakdi sermaye karşılığı alınan hisse senetleri için: ** deme Tarihi**
- Aynı sermaye karşılığı alınan hisse senetleri için: **Sermaye Olarak Konulan Kıymetlerin Mülkiyetinin İntikal Ettiği Tarih**
- Temettü karşılığı alınan hisse senetleri için: **İştirak Edilen  irket Sermayesinin Tescil Tarihi**
- Parasal olmayan karşılıklar için: **Bağlı Oldukları İktisadi Kıymet için Belirlenen Tarihler.**

STOKLAR

Deftere kayıt tarihi

MDV

Deftere kayıt tarihi

AVANSLAR

Tahsil / Ödeme tarihi

SERMAYE

Ödeme / Tescil tarihi

Düzeltilme katsayısının belirlenmesinde;

- VUK'un mükerrer 298/A maddesine göre enflasyon düzeltilmesine tabi tutulan en son bilançoda yer alan parasal olmayan kıymetler için, düzeltilmeye esas tarih olarak **31/12/2004 tarihi,**
- VUK'un geçici 32 ve/veya mükerrer 298/Ç maddesi kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutulmuş iktisadi kıymetler için düzeltilmeye esas tarih olarak; **yeniden değerlemenin ilgili olduğu dönemin son günü,**

dikkate alınacaktır.

Kayıtlara giriş tarihi ay olarak belli edilemeyen parasal olmayan iktisadi kıymetler için ilgili kıymetin işletme bünyesine girdiği yılın ilk ayının, kayıtlara giriş tarihi yıl olarak belli edilemeyen iktisadi kıymetler için ise işletmenin hayata geçtiği yılın ilk ayının (işletmenin 2005 yılından önceki bir tarihte kurulmuş olması halinde 2005 yılının Ocak ayı) düzeltilmeye esas tarih olarak dikkate alınması uygun bulunmuştur.

Kayıtlara giriş tarihi ay olarak belli edilemeyen iktisadi kıymetler, 31/12/2023 tarihinden önce meydana gelen (5520 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi ile 193 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde belirtilen ve mukayyet değerleriyle yapılan) devir işlemlerinden geliyor ise enflasyon düzeltilmesine tabi bu nev'i kıymetler için düzeltilmeye esas tarih olarak devir tarihi dikkate alınacaktır.

PARASAL OLMAYAN KIYMETLERİN ENFLASYON DÜZELTMESİNDE DİKKATE ALINACAK TUTARLARININ BELİRLENMESİ:

- Parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltmesinde dikkate alınacak tutarları belirlenirken bir kısım değerler, parasal olmayan kıymetlerin Vergi Usul Kanunu'nun değerlendirme hükümlerine göre bulunan tutarlarından düşülecek ve bu işlemten sonra bulunan miktarlar düzeltmeye esas alınacaktır.

Düzeltmeye esas alınacak tutara ulaşılırken; reel olmayan finansman maliyeti (ROFM), ilgili parasal olmayan kıymetin düzeltmeye esas değerinden düşülmek suretiyle düzeltme işlemi yapılacaktır.

1/1/2024 tarihinden önce ayrılmış ve **sermayeye ilave edilmiş olan yeniden değerlendirme değer artış fonu gibi fonların** sermayeye ilavesi nedeniyle oluşan sermaye artışları, artış olarak dikkate alınmayacak ve bunlar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacaktır.

Bu tutarlar, geçmiş yıl kârları ve zararları hesabına aktarılarak kapatılacaktır.

REEL OLMAYAN FİNANSMAN MALİYETİ (ROFM)

- **Reel olmayan finansman maliyeti;** her türlü borçlanmada, borç tutarlarına (yabancı para üzerinden borçlanmalarda borcun alındığı tarihteki Türk Lirası karşılıklarına), borcun kullanıldığı döneme ait TEFE artış oranının uygulanması suretiyle hesaplanan tutarı ifade etmektedir.

2023 hesap dönemi sonuna ait bilanço üzerinde yapılacak düzeltme işleminde; bilançoda yer alan bazı parasal olmayan varlıkların içerisinde bulunan reel olmayan finansman maliyetlerinin, ilgili varlığın maliyet veya alış bedelinden düşülmesi sonucu bulunacak tutar düzeltmeye esas alınacaktır.

Reel olmayan finansman maliyeti ihtiva edebilecek parasal olmayan varlıklar

- Stoklar,
- Maddi duran varlıklar,
- Mali duran varlıklar,
- Özel tükenmeye tabi varlıklar.

ROFM Tespit Yöntemleri

1- “Borç Tutarının Esas Alınması”

$$\text{ROFM} = \text{Borç Tutarı} \times \frac{\text{Borcun Kapatıldığı Aya Ait Yİ-ÜFE} - \text{Borcun Alındığı Aya Ait Yİ-ÜFE}}{\text{Borcun Alındığı Aya Ait Yİ-ÜFE}}$$

2- “Toplam Finansman Maliyetinin Esas Alınması”

$$\text{ROFM} = \text{Toplam Fin. Maliyeti} \times \frac{\text{İlgili Hesap Dönemine Ait Yİ-ÜFE Artış Oranı}}{\text{İlgili Hesap Dönemine Ait Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı}}$$

Örnek: (Borç tutarının esas alınması)

- (D) Şirketi, 15 Şubat 2023 tarihinde 30.000.000 TL banka kredisi kullanarak, işletme faaliyetlerinde kullanmak üzere bir taşıt satın almıştır. Altı ay sonra kredi kapatılmış ve 8.000.000 TL faiz ödenmiştir. Ödenen faiz 163 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca söz konusu taşıtın maliyet bedeline ilave edilmiştir.
- Buna göre 31/12/2023 tarihli dönem sonu bilançosunda taşıtın maliyet bedeli 38.000.000 TL olarak görünecektir. Söz konusu taşıtın düzeltmeye esas tutarı da 38.000.000 TL olacak, **ancak taşıtın maliyet bedeli içerisinde yer alan reel olmayan finansman maliyeti düşüldükten sonra kalan kısım düzeltmeye tabi tutulacaktır.**

$$\text{ROFM} = \text{Borç Tutarı} \times \frac{\text{Borcun Kapatıldığı Aya Ait Yİ-ÜFE} - \text{Borcun Alındığı Aya Ait Yİ-ÜFE}}{\text{Borcun Alındığı Aya Ait Yİ-ÜFE}}$$

- **Borcun kullanıldığı döneme ait TEFE artış oranı :**

Ağustos 2023 ÜFE = 2659,60 Şubat 2023 ÜFE = 2138,04 Fark = (2659,6 – 2138,04=) 521,56

$$521,56 / 2138,04 = 0,24394$$

$$\text{ROFM} = 30.000.000 \times 0,24394 = 7.318.200$$

Söz konusu tutar, taşıtın 31/12/2033 tarihli bilançoda görünen değerinden düşülecek ve taşıtın enflasyon düzeltmesine esas tutulacak nihai tutarı bulunacaktır:

$$\text{Enflasyon düzeltmesinde dikkate alınacak tutar} = 38.000.000 - 7.318.200$$

$$= 30.681.800 \text{ TL}$$

Örneğin «Toplam finansman maliyetinin esas alınması» yöntemi ile çözümü:

$$\text{ROFM} = \text{Toplam Fin. Maliyeti} \times \frac{\text{İlgili Hesap Dönemine Ait Yİ-ÜFE Artış Oranı}}{\text{İlgili Hesap Dönemine Ait Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı}}$$

İlgili Hesap Dönemine Ait Yİ-ÜFE Artış Oranı

Aralık 2023 ÜFE = 2915,02

Aralık 2022 ÜFE = 2021,19

Artış Oranı = $(2915,02 - 2021,19) / 2021,19 = 0,44223$

İlgili Hesap Dönemine Ait Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı

(%40 olarak varsayılmıştır.)

$$\text{ROFM} = 8.000.000 \times (0,44223 / 0,40) = 8.844.600 \text{ TL}$$

ROFM, fiili toplam finansman maliyetinden yüksek çıktığı için finansman maliyetinin tamamının ROFM olarak dikkate alınması gerekir.

Dolayısıyla finansman maliyetleri enflasyon düzeltmesinde dikkate alınmayacak, dikkate alınacak tutar 30.000.000 TL'den ibaret olacaktır.

Reel olmayan finansman maliyetleri, ilgili olduğu varlığın değerinden muhasebe kayıtlarında da çıkarılacak mıdır

2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoya ait düzeltme ile sınırlı olmak üzere, amortisman süresi bitmemiş olan kıymetlere ilişkin maliyet veya alış bedelinden düşülen reel olmayan finansman maliyetinden amortisman ayrılmamış tutar, 2024 ve sonraki hesap dönemlerinde 5 yılda ve eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir. Enflasyon düzeltmesi uygulamasında, söz konusu reel olmayan finansman maliyetleri bilançoda gözükmeyeceği için, bunların mukayyet değerleri ile beyanname üzerinde indirim konusu yapılması gerekmektedir. **(555 nolu Tebliğ Md.40/3)**

STOKLARIN DÜZELTMESİNDE TOPLULAŞTIRILMIŞ YÖNTEMLER

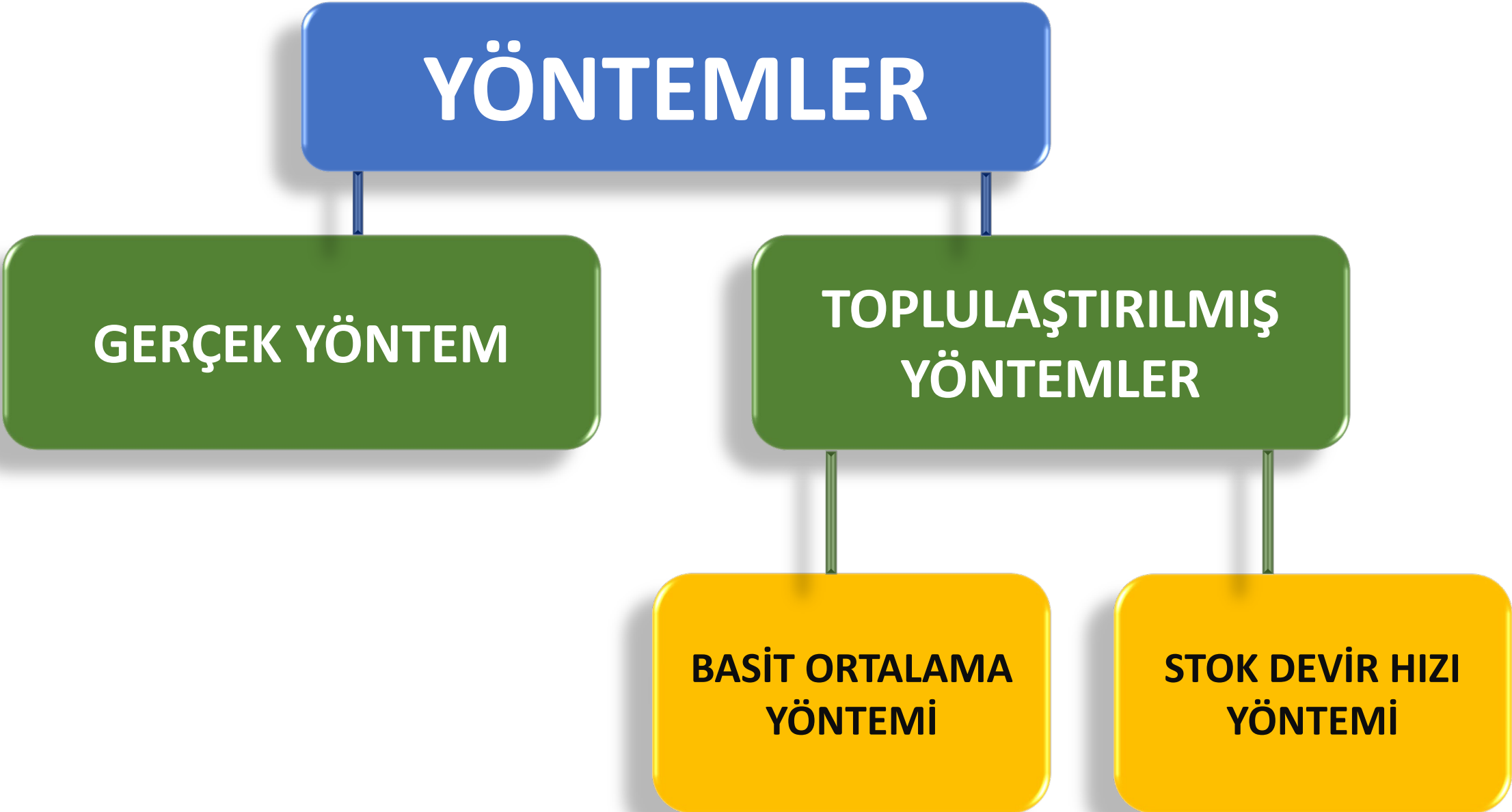
TOPLULAŖTIRILMIŖ YÖNTEMLERE GÖRE DÜZELTME KATSAYILARI

- ToplulaŖtırılmıŖ yöntemler kullanılarak düzeltilebilecek parasal olmayan kıymetler, **stoklarla sınırlıdır.**

213 sayılı Kanunun değlerleme ölçütlerine göre stoklar, maliyet bedeli ile değlerlenmekte olup, 2023 hesap dönemi sonu itibariyle maliyet bedelleri üzerinden defterlere kayıt tarihlerine göre bulunan düzeltmeye esas tutar ile düzeltme katsayısının çarpılması suretiyle enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaklardır. Ancak, işletmeler, çeŖit ve miktar itibariyle önemli tutarlara ulaşan stoklarına ilişkin olarak, düzeltme işleminde gerçek yöntemi uygulayabilecekleri gibi toplulaŖtırılmıŖ yöntemlerden herhangi birini de tercih edebileceklerdir. Stokların düzeltilmesinde gerçek yöntemi kullanan mükellefler mümkün olduğunca inebildikleri kadar alt ayrıma giderek düzeltme işlemini gerçekleştireceklerdir. ToplulaŖtırılmıŖ yöntemleri seçenler ise mümkün olduğunca inebildikleri her bir alt ayırım itibariyle diledikleri toplulaŖtırılmıŖ yöntemi kullanmakta serbesttirler.

YÖNTEMLER


```
graph TD; A[YÖNTEMLER] --> B[GERÇEK YÖNTEM]; A --> C[TOPLULAŞTIRILMIŞ YÖNTEMLER]; C --> D[BASİT ORTALAMA YÖNTEMİ]; C --> E[STOK DEVİR HIZI YÖNTEMİ];
```

GERÇEK YÖNTEM

**TOPLULAŞTIRILMIŞ
YÖNTEMLER**

**BASİT ORTALAMA
YÖNTEMİ**

**STOK DEVİR HIZI
YÖNTEMİ**

Toplulaştırılmış yöntemler

Basit ortalama yöntemi

Mükellefler belirtilen bu yöntemlerden herhangi birini seçebileceklerdir.

Toplulaştırılmış yöntemlerin tercih edilmesi halinde mükellefler stokların düzeltmeye esas tutarlarını, düzeltmede esas alınacak tarihlere bağlı kalmaksızın, dönem ortalama düzeltme katsayısı ile veya stok devir hızına göre bulunan düzeltme katsayısı ile çarpmak suretiyle düzeltme işlemini gerçekleştireceklerdir. Toplulaştırılmış yöntemleri uygulamak istemeyenler, uyguladıkları stok değerlendirme yöntemlerine göre tespit ettikleri düzeltmeye esas tutara, düzeltme katsayılarını uygulamak suretiyle enflasyon düzeltmesi yapacaklardır.

Stok devir hızı yöntemi

Stokların düzeltilmesinde gerçek yöntemi kullanan mükellefler mümkün olduğunca inebildikleri kadar alt ayrıma giderek düzeltme işlemini gerçekleştireceklerdir.

Toplulaştırılmış yöntemleri seçenler ise mümkün olduğunca inebildikleri her bir alt ayırım itibarıyla **diledikleri toplulaştırılmış yöntemi kullanmakta serbesttirler.**

“Basit Ortalama Yöntemi”

- **Mali tabloların ait olduğu aya ilişkin fiyat endeksinin**, bu endeks ile bir önceki geçici vergi döneminin sonundaki fiyat endeksi toplamının ikiye bölünmesi sonucu bulunan endekse bölünmesiyle elde edilen katsayı olarak hesaplanır ve düzeltmeye esas tutar olarak 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoda yer alan stoklara ait değerler esas alınır.

$$\begin{array}{l} \text{Dönem Ortalama} \\ \text{Düzeltilme Katsayısı} \end{array} = \frac{\text{Bilançonun ait olduğu aya ait Yİ-ÜFE}}{(\text{Bilançonun ait olduğu aya ait Yİ-ÜFE} + \text{Bilanço} \\ \text{günü itibarıyla bir önceki geçici vergi döneminin}^1 \\ \text{sonundaki Yİ-ÜFE}) / 2}$$

“Stok devir hızı yöntemi”

- “Stok devir hızı yöntemi”nde mükellefler; öncelikle stok devir hızını, sonrasında ortalama stokta kalma süresini hesaplayacaklar ve nihayetinde de 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoda görünen stokların hangi aydan kaldığını bulacaklardır. Stokların hangi aydan kaldığı bulunduğundan sonra yapılması gereken, düzeltmeye esas tarih itibarıyla düzeltme katsayısını bulmak ve bu katsayıyla 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoda görünen stoklara ait tutarı çarpmaktır.

Örnek: Hesap dönemi takvim yılı olan, bilanço esasına göre defter tutan ve gelir vergisi mükellefi olan Bay (G) süper market işletmeciliği yapmaktadır. Hesap dönemi içinde çok çeşitli mal aktife girmekte ve çıkmaktadır. Bay (G) 31/12/2023 tarihli dönem sonu bilançosunu düzeltirken bilançoda görünen stoklarını toplulaştırılmış yöntemlerden stok devir hızı yöntemini tercih etmek suretiyle düzeltmeye karar vermiştir.

Stoklara ilişkin veriler aşağıdaki gibidir.

31/12/2022 tarihinde toplam stok tutarı: 5.000.000 TL

31/12/2023 tarihinde toplam stok tutarı: 6.000.000 TL

2023 yılında satılan malların maliyeti: 30.000.000 TL

* Birinci adım stok devir hızını bulmaktır.

Stok Devir Hızı	=	<i>Dönem içinde satılan toplam mal maliyeti</i>		
		<i>(Dönem başı stok tutarı + Dönem sonu stok tutarı) / 2</i>		
	=	<i>30.000.000 / [(5.000.000 + 6.000.000) / 2]</i>		
	=	5,45		

** İkinci adım ortalama stokta kalma süresini ve dolayısıyla stokların aktife hangi ayda girdiklerini bulmaktır.*

<i>Ortalama Stokta Kalma Süresi</i>	<i>=</i>	<i>Dönem gün sayısı</i>
		<i>Stok devir hızı</i>
	<i>=</i>	<i>365 / 5,45</i>
	<i>=</i>	<i>67 gün</i>

31/12/2023 tarihi itibarıyla işletmenin aktifinde görünen stoklar, ortalama 67 gün öncesinden yani Ekim ayından kalan stoklardır. Bu durumda stoklar, 2023 yılının Ekim ayına ait düzeltme katsayısı ile enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaktır.

** Son adım 31/12/2023 tarihli bilançoda görünen stokların düzeltilmiş tutarlarını bulmaktır.*

Buna göre düzeltilmiş yılsonu stok tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

<i>Düzeltilmiş Yıl Sonu Stokları</i>	<i>=</i>	<i>Düzeltmeye esas tutar x Ekim 2023 için düzeltme katsayısı</i>
--------------------------------------	----------	--

ÖZ SERMAYE KALEMLERİNDE ENFLASYON DÜZELTMESİ

Öz sermaye kalemleri parasal olmayan kıymet midir?

- Nevi itibarıyla iktisadi işletmelere dâhil bulunan kıymetlerden parasal ve parasal olmayan kıymetler Tebliğ eki listelerde (EK 1 ve EK 2) yer almaktadır.
- Söz konusu listelerde öz sermaye kalemlerine yer verilmemekle birlikte, **aksi hüküm olmamak şartıyla**, bu uygulamada öz sermaye kalemleri "**parasal olmayan kıymet**" olarak kabul edilecektir.

DÜZELTİLME SONRASI BİLANÇODA YER ALACAK ÖZ SERMAYE KALEMLERİ

Bilançoda özkaynaklar grubunda yer alan bazı fonların, bu fonların ayrılmasına kaynak teşkil eden iktisadi kıymetlerin parasal ya da parasal olmayan kıymet olma durumuna göre enflasyon düzeltmesine tabi tutulup tutulmayacağı belirlenecektir.

Öz sermaye kalemlerinden;

- a) Sermaye,
- b) Sermaye düzeltmesi olumlu ve olumsuz farkları,
- c) Hisse Senetleri İhraç Primleri,
- ç) Hisse Senedi İptal Karları,
- d) Yasal Yedekler,
- e) Statü Yedekleri,
- f) Olağanüstü Yedekler,
- g) Özel Fonlar (213 sayılı Kanunun 328 ve 329 uncu maddeleri kapsamında oluşturulan sabit kıymet yenileme fonu ile aynı Kanunun 325/A maddesi kapsamında ayrılan girişim sermayesi fonu; 5520 sayılı Kanunun 5/1-e, j ve k bentleri gereğince oluşturulan fonlar; 6111, 6736, 7143, 7326, 7440 sayılı Kanunlar kapsamında, işletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtianın kayda alınmasına ilişkin olarak oluşturulan karşılık hesapları; 6491 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun ek 3 üncü maddesi ile 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında oluşturulan fon hesapları gibi)

bilançoda düzeltilmiş değerleriyle yer alır.

Diğer öz sermaye kalemleri düzeltilmiş bilançoda gösterilmez.
Bu kapsamda 213 sayılı Kanunun;

- Mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası uyarınca oluşturulan yeniden değerlendirme değer artış fonu hesabı,
- Geçici 31 inci ve geçici 32 nci maddeleri uyarınca oluşturulan yeniden değerlendirme değer artış fonu hesabı,
- İşletmenin iştirakleri ile bağlı ortakları bünyesinde 213 sayılı Kanunun söz konusu hükümlerine göre yapılan yeniden değerlendirme dolayısıyla oluşmuş değer artışlarından kaynaklı iştirakler yeniden değerlendirme değer artış fonu hesabı,

gibi hesapların bakiyesi Enflasyon Düzeltme Hesabına aktarılacak suretiyle geçmiş yıllar karları veya zararları hesabıyla ilişkilendirilir.

Düzeltme öncesi “Geçmiş Yıllar Karları”, “Geçmiş Yıllar Zararları” ve “Dönem Net Karı (Zararı)” hesapları da aynı şekilde işleme tabi tutulur.

- 213 sayılı Kanunun 280/A maddesinin birinci fıkrası uyarınca oluşturulan fon hesabı; 193 sayılı Kanunun geçici 84 üncü maddesi, 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında olan hibeler gibi gelir/kurumlar vergisi kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınmayan hibeler nedeniyle ilgili mevzuat dâhilinde oluşturulan fon hesapları; 193 sayılı Kanunun geçici 85, 90 ve 93 üncü maddeleri ile 5520 sayılı Kanunun geçici 15 inci maddesi ve 5811 sayılı Kanun kapsamında oluşturulan fon hesaplarından mezkûr Kanun hükümleri dâhilinde işletmeye konulan nakit varlıklar gibi parasal kıymetlerden kaynaklı fon hesapları parasal kıymet olarak kabul edilecek ve düzeltmeye tabi tutulmayacaktır, diğer bir ifade ile bilançoda düzeltilmemiş değerleriyle yer alacaktır.

DÜZELTMEYE TABİ

500

502/503

520

521

540/541/542

549*

DÜZELTMEYE TABİ DEĞİL

549**

KAPATILMASI GEREKİR

522

570

580

590

DÜZELTMEMEYE TABİ

500- Sermaye

502/503- Sermaye Düzeltmesi farkları

520- Hisse Senedi İhraç Primleri

521- Hisse Senedi İptal Karları

525- Kayda Alınan Emtia Karşılığı

540/541/542- Yedekler

549- Yenileme Fonu, Girişim Sermayesi Fonu, KVK 5-1/e, j, k uyarınca ayrılan fonlar, 4691 SK ve 5746 SK kapsamında ayrılan fonlar, Varlık Barışı Kanunları uyarınca ayrılan fonlardan parasal olmayan varlık kaynaklı olanlar

DÜZELTMEMEYE TABİ DEĞİL

(Parasal kalem sayıldığı için bilançoda aynı değeri ile kalması gerekir.)

549- 213 sayılı Kanunun 280/A maddesinin birinci fıkrası uyarınca oluşturulan fon hesabı.

549- 193 sayılı Kanunun geçici 84 üncü maddesi, 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında olan hibeler gibi gelir/kurumlar vergisi kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınmayan hibeler nedeniyle ilgili mevzuat dâhilinde oluşturulan fon hesapları.

549- 193 sayılı Kanunun geçici 85, 90 ve 93 üncü maddeleri ile 5520 sayılı Kanunun geçici 15 inci maddesi ve 5811 sayılı Kanun kapsamında oluşturulan fon hesaplarından mezkûr Kanun hükümleri dâhilinde işletmeye konulan nakit varlıklar gibi parasal kıymetlerden kaynaklı fon hesapları.

KAPATILMASI GEREKİR

522- Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları

570- Geçmiş Dönem Karları

580- Geçmiş Dönem Zararları

590- Dönem Net Karı

591- Dönem Net Zararı

Söz konusu unsurlar sermayeye eklenmiş ise ?

1/1/2024 tarihinden önce ayrılmış olan ve sermayeye ilave edilen yeniden değerlendirme değer artış fonu gibi fonların sermayeye ilavesi nedeniyle oluşan sermaye artışları, 31/12/2023 tarihli bilançonun düzeltilmesi sırasında artış olarak dikkate alınmayacak ve bunlar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacaktır. Ayrıca, bilançoda özkaynaklar grubunda yer alan bazı fonların, bu fonların ayrılmasına kaynak teşkil eden iktisadi kıymetlerin parasal ya da parasal olmayan kıymet olma durumuna göre enflasyon düzeltmesine tabi tutulup tutulmayacağı belirlenecektir. Bu çerçevede parasal kıymet mahiyetinde olan fonların sermayeye ilavesi nedeniyle oluşan sermaye artışları da, 31/12/2023 tarihli bilançonun düzeltilmesi sırasında artış olarak dikkate alınmayacak ve bunlar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacaktır.

- 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasından kaynaklanan kar/zarar farkı, **diğer bir ifade ile düzeltme sonrası hesaplanan geçmiş yıl kâr veya zararı** düzeltilmiş bilançoda öz kaynaklar içinde, **Geçmiş Yıllar Karları/Zararları hesabının alt hesabında** izlenir.

Örnek 1:

Parasal olmayan varlıklarına nazaran öz sermayesi yüksek firma

Örnek 1:

31.12.2023 (düzeltme öncesi)			
100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	5.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	11.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	3.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	50.000.000		
250- ARSALAR	15.000.000	500- SERMAYE	100.000.000
252- BİNALAR	40.000.000	522- MDV YDA	60.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	30.000.000	540- YASAL YEDEKLER	10.000.000
254- TAŞITLAR	20.000.000	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	70.000.000
255- DEMİRBAŞLAR	5.000.000	590- DÖNEM NET KARI	40.000.000
258- B. AMORTİSMANLAR	- 10.000.000		
AKTİF TOPLAMI	300.000.000	PASİF TOPLAMI	300.000.000
* Parasal olmayan tüm kalemler için düzeltme katsayısı üç (3) olarak varsayılmıştır.			
* ROFM olmadığı varsayılmıştır.			

150.000.000

280.000.000

153- STOKLAR (Enf. Fark Hes.)		100.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		100.000.000
250- ARSALAR (Enf. Fark Hes.)		30.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		30.000.000
252- BİNALAR (Enf. Fark Hes.)		80.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		80.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT (Enf. Fark Hes.)		60.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		60.000.000
254- TAŞITLAR (Enf. Fark Hes.)		40.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		40.000.000
255- DEMİRBAŞLAR (Enf. Fark Hes.)		10.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		10.000.000

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		20.000.000	
	258- B. AMORTİSMANLAR (Enf. Fark Hes.)		20.000.000
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		200.000.000	
	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI		200.000.000
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		20.000.000	
	540- YASAL YEDEKLER (Enf. Fark Hes.)		20.000.000
522- MDV YDA		60.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		60.000.000
570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI		70.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		70.000.000
590- DÖNEM NET KARI		40.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		40.000.000

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI

258- B. AMORTİSMANLAR'dan	20.000.000	153- STOKLAR'dan	100.000.000
500- SERMAYE'den	200.000.000	250- ARSALAR'dan	30.000.000
540- YASAL YEDEKLER'den	20.000.000	252- BİNALAR'dan	80.000.000
		253- MAKİNE TEÇHİZAT'tan	60.000.000
		254- TAŞITLAR'dan	40.000.000
		255- DEMİRBAŞLAR'dan	10.000.000
		522- MDV YDA kapatma	60.000.000
		570- GEÇMİŞ YIL KARLARI kapatma	70.000.000
		590- DÖNEM NET KARI kapatma	40.000.000
TOPLAM	240.000.000	TOPLAM	490.000.000
		BAKİYE	250.000.000

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		250.000.000	
	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI		250.000.000

31.12.2023 (düzeltme sonrası)

100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	5.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	11.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	3.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	150.000.000		
250- ARSALAR	45.000.000	500- SERMAYE	100.000.000
252- BİNALAR	120.000.000	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI	200.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	90.000.000	540- YASAL YEDEKLER	30.000.000
254- TAŞITLAR	60.000.000	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	250.000.000
255- DEMİRBAŞLAR	15.000.000		
258- B. AMORTİSMANLAR	- 30.000.000		
AKTİF TOPLAMI	600.000.000	PASİF TOPLAMI	600.000.000

31.03.2024 (düzeltme sonrası)

100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	5.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	11.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	3.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	165.000.000		
250- ARSALAR	49.500.000	500- SERMAYE	100.000.000
252- BİNALAR	132.000.000	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI	230.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	99.000.000	540- YASAL YEDEKLER	33.000.000
254- TAŞITLAR	66.000.000	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	275.000.000
255- DEMİRBAŞLAR	16.500.000	590- DÖNEM ZARARI	- 13.000.000
258- B. AMORTİSMANLAR	- 33.000.000		
AKTİF TOPLAMI	645.000.000	PASİF TOPLAMI	645.000.000

Dönem kurumlar vergisi matrahının hesabında dikkate alınır.

* Taşıma katsayısının 1,1 olduğu varsayılmıştır.

* Dönem içerisinde muhasebe kaydı gerektiren hiçbir işlem olmadığı ve amortisman hesaplanmadığı varsayılmıştır.

* Kurumlar vergisi karşılığı ihmal edilmiştir.

Örnek 2:

Parasal olmayan varlıklarına nazaran öz sermayesi **düşük** firma

Örnek 2: (Parasal olmayan varlıklar karşısında öz sermayesi düşük firma)

31.12.2023 (düzeltme öncesi)			
100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	225.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	60.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	4.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	50.000.000		
250- ARSALAR	15.000.000	500- SERMAYE	1.000.000
252- BİNALAR	40.000.000	522- MDV YDA	2.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	30.000.000	540- YASAL YEDEKLER	1.000.000
254- TAŞITLAR	20.000.000	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	2.000.000
255- DEMİRBAŞLAR	5.000.000	590- DÖNEM NET KARI	4.000.000
258- B. AMORTİSMANLAR	- 10.000.000		
AKTİF TOPLAMI	300.000.000	PASİF TOPLAMI	300.000.000
* Parasal olmayan tüm kalemler için düzeltme katsayısı üç (3) olarak varsayılmıştır.			
* ROFM olmadığı varsayılmıştır.			

150.000.000

10.000.000

153- STOKLAR (Enf. Fark Hes.)		100.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		100.000.000
250- ARSALAR (Enf. Fark Hes.)		30.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		30.000.000
252- BİNALAR (Enf. Fark Hes.)		80.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		80.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT (Enf. Fark Hes.)		60.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		60.000.000
254- TAŞITLAR (Enf. Fark Hes.)		40.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		40.000.000
255- DEMİRBAŞLAR (Enf. Fark Hes.)		10.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		10.000.000
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		20.000.000	
	258- B. AMORTİSMANLAR (Enf. Fark Hes.)		20.000.000
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		2.000.000	
	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI		2.000.000
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		2.000.000	
	540- YASAL YEDEKLER (Enf. Fark Hes.)		2.000.000
522- MDV YDA		2.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		2.000.000
570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI		2.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		2.000.000
590- DÖNEM NET KARI		4.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		4.000.000

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI			
258- B. AMORTİSMANLAR'dan	20.000.000	153- STOKLAR'dan	100.000.000
500- SERMAYE'den	2.000.000	250- ARSALAR'dan	30.000.000
540- YASAL YEDEKLER'den	2.000.000	252- BİNALAR'dan	80.000.000
		253- MAKİNE TEÇHİZAT'tan	60.000.000
		254- TAŞITLAR'dan	40.000.000
		255- DEMİRBAŞLAR'dan	10.000.000
		522- MDV YDA kapatma	2.000.000
		570- GEÇMİŞ YIL KARLARI kapatma	2.000.000
		590- DÖNEM NET KARI kapatma	4.000.000
TOPLAM	24.000.000	TOPLAM	328.000.000
		BAKİYE	304.000.000

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		304.000.000	
	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI		304.000.000

31.12.2023 (düzeltme sonrası)

100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	225.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	60.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	4.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	150.000.000		
250- ARSALAR	45.000.000	500- SERMAYE	1.000.000
252- BİNALAR	120.000.000	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI	2.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	90.000.000	540- YASAL YEDEKLER	3.000.000
254- TAŞITLAR	60.000.000	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	304.000.000
255- DEMİRBAŞLAR	15.000.000		
258- B. AMORTİSMANLAR	- 30.000.000		
AKTİF TOPLAMI	600.000.000	PASİF TOPLAMI	600.000.000

31.03.2024 (düzeltme sonrası)

100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	225.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	60.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	4.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	165.000.000		
250- ARSALAR	49.500.000	500- SERMAYE	1.000.000
252- BİNALAR	132.000.000	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI	2.300.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	99.000.000	540- YASAL YEDEKLER	3.300.000
254- TAŞITLAR	66.000.000	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	334.400.000
255- DEMİRBAŞLAR	16.500.000	590- DÖNEM KARI	14.000.000
258- B. AMORTİSMANLAR	- 33.000.000		
AKTİF TOPLAMI	645.000.000	PASİF TOPLAMI	645.000.000

* Taşıma katsayısının 1,1 olduğu varsayılmıştır.

* Dönem içerisinde muhasebe kaydı gerektiren hiçbir işlem olmadığı ve amortisman hesaplanmadığı varsayılmıştır.

* Kurumlar vergisi karşılığı ihmal edilmiştir.

Dönem kurumlar vergisi matrahının hesabında dikkate alınır.

Örnek 3:

Sermaye hesabı düzeltme katsayısının çok yüksek olması halinde (Sermaye hesabı, parasal olmayan varlıklara nazaran çok daha eski tarihli ise)

Örnek 3: (Örnek 1'deki 500.Sermaye Hesabının düzeltme katsayısının yüksek olması halinde...)

31.12.2023 (düzeltme öncesi)			
100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	5.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	11.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	3.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	50.000.000		
250- ARSALAR	15.000.000	500- SERMAYE	100.000.000
252- BİNALAR	40.000.000	522- MDV YDA	60.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	30.000.000	540- YASAL YEDEKLER	10.000.000
254- TAŞITLAR	20.000.000	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	70.000.000
255- DEMİRBAŞLAR	5.000.000	590- DÖNEM NET KARI	40.000.000
258- B. AMORTİSMANLAR	- 10.000.000		
AKTİF TOPLAMI	300.000.000	PASİF TOPLAMI	300.000.000
* Parasal olmayan tüm kalemler için düzeltme katsayısı üç (3) olarak varsayılmıştır.			
* ROFM olmadığı varsayılmıştır.			
* Sermaye hesabı düzeltme katsayısı 10 varsayılmıştır.			

	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		100.000.000
250- ARSALAR (Enf. Fark Hes.)		30.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		30.000.000
252- BİNALAR (Enf. Fark Hes.)		80.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		80.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT (Enf. Fark Hes.)		60.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		60.000.000
254- TAŞITLAR (Enf. Fark Hes.)		40.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		40.000.000
255- DEMİRBAŞLAR (Enf. Fark Hes.)		10.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		10.000.000
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		20.000.000	
	258- B. AMORTİSMANLAR (Enf. Fark Hes.)		20.000.000
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		900.000.000	
	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI		900.000.000
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		20.000.000	
	540- YASAL YEDEKLER (Enf. Fark Hes.)		20.000.000
522- MDV YDA		60.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		60.000.000
570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI		70.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		70.000.000
590- DÖNEM NET KARI		40.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		40.000.000

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI

258- B. AMORTİSMANLAR'dan	20.000.000	153- STOKLAR'dan	100.000.000
500- SERMAYE'den	900.000.000	250- ARSALAR'dan	30.000.000
540- YASAL YEDEKLER'den	20.000.000	252- BİNALAR'dan	80.000.000
		253- MAKİNE TEÇHİZAT'tan	60.000.000
		254- TAŞITLAR'dan	40.000.000
		255- DEMİRBAŞLAR'dan	10.000.000
		522- MDV YDA kapatma	60.000.000
		570- GEÇMİŞ YIL KARLARI kapatma	70.000.000
		590- DÖNEM NET KARI kapatma	40.000.000
TOPLAM	940.000.000	TOPLAM	490.000.000
BAKİYE	- 450.000.000		

580- GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI		450.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		450.000.000

31.12.2023 (düzeltme sonrası)

100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	5.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	11.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	3.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	150.000.000		
250- ARSALAR	45.000.000	500- SERMAYE	100.000.000
252- BİNALAR	120.000.000	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI	900.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	90.000.000	540- YASAL YEDEKLER	30.000.000
254- TAŞITLAR	60.000.000	580- GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	- 450.000.000
255- DEMİRBAŞLAR	15.000.000		
258- B. AMORTİSMANLAR	- 30.000.000		
AKTİF TOPLAMI	600.000.000	PASİF TOPLAMI	600.000.000

31.03.2024 (düzeltme sonrası)

100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	5.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	11.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	3.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	165.000.000		
250- ARSALAR	49.500.000	500- SERMAYE	100.000.000
252- BİNALAR	132.000.000	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI	1.000.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	99.000.000	540- YASAL YEDEKLER	33.000.000
254- TAŞITLAR	66.000.000	580- GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	- 495.000.000
255- DEMİRBAŞLAR	16.500.000	590- DÖNEM ZARARI	- 13.000.000
258- B. AMORTİSMANLAR	- 33.000.000		
AKTİF TOPLAMI	645.000.000	PASİF TOPLAMI	645.000.000
* Taşıma katsayısının 1,1 olduğu varsayılmıştır.			
* Dönem içerisinde muhasebe kaydı gerektiren hiçbir işlem olmadığı ve amortisman hesaplanmadığı varsayılmıştır.			
* Kurumlar vergisi karşılığı ihmal edilmiştir.			

Örnek 4:

31.12.2023 tarihinden önce 522, 540, 570 gibi hesapların sermayeye eklenmesi halinde:

Örnek 4: (Örnek 1'deki MDVYDA, yedekler ve 570'in 31.12.2023 tarihinden önce sermayeye eklenmesi halinde:)

31.12.2023 (düzeltme öncesi)			
100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	5.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	11.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	3.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	50.000.000		
250- ARSALAR	15.000.000	500- SERMAYE	240.000.000
252- BİNALAR	40.000.000	522- MDV YDA	-
253- MAKİNE TEÇHİZAT	30.000.000	540- YASAL YEDEKLER	-
254- TAŞITLAR	20.000.000	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	-
255- DEMİRBAŞLAR	5.000.000	590- DÖNEM NET KARI	40.000.000
258- B. AMORTİSMANLAR	- 10.000.000		
AKTİF TOPLAMI	300.000.000	PASİF TOPLAMI	300.000.000
* Parasal olmayan tüm kalemler için düzeltme katsayısı üç (3) olarak varsayılmıştır.			
* ROFM olmadığı varsayılmıştır.			
* Sermayeye eklenmiş MDVYDA 60.000.000 TL'dir. TTK kısıtlamaları ihmal edilmiştir.			

153- STOKLAR (Enf. Fark Hes.)		100.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		100.000.000
250- ARSALAR (Enf. Fark Hes.)		30.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		30.000.000
252- BİNALAR (Enf. Fark Hes.)		80.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		80.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT (Enf. Fark Hes.)		60.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		60.000.000
254- TAŞITLAR (Enf. Fark Hes.)		40.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		40.000.000
255- DEMİRBAŞLAR (Enf. Fark Hes.)		10.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		10.000.000
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		20.000.000	
	258- B. AMORTİSMANLAR (Enf. Fark Hes.)		20.000.000
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		360.000.000	
	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI		360.000.000
503- SERMAYE DÜZ.OLUMSUZ FARK		60.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		60.000.000
590- DÖNEM NET KARI		40.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		40.000.000

*MDVYDA hariç tutar üzerinden hesaplanmıştır.

*MDVYDA'nın çıkarılması

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI

258- B. AMORTİSMANLAR'dan	20.000.000	153- STOKLAR'dan	100.000.000
500- SERMAYE'den	360.000.000	250- ARSALAR'dan	30.000.000
		252- BİNALAR'dan	80.000.000
		253- MAKİNE TEÇHİZAT'tan	60.000.000
		254- TAŞITLAR'dan	40.000.000
		255- DEMİRBAŞLAR'dan	10.000.000
		503- MDV YDA çıkarma	60.000.000
		590- DÖNEM NET KARI kapatma	40.000.000
TOPLAM	380.000.000	TOPLAM	420.000.000
		BAKİYE	40.000.000

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		40.000.000	
	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI		40.000.000

31.12.2023 (düzeltme sonrası)

100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	5.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	11.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	3.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	150.000.000		
250- ARSALAR	45.000.000	500- SERMAYE	240.000.000
252- BİNALAR	120.000.000	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI	360.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	90.000.000	503- SERM. DÜZ.OLUMSUZ FARK	- 60.000.000
254- TAŞITLAR	60.000.000	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	40.000.000
255- DEMİRBAŞLAR	15.000.000		
258- B. AMORTİSMANLAR	- 30.000.000		
AKTİF TOPLAMI	600.000.000	PASİF TOPLAMI	600.000.000

31.03.2024 (düzeltme sonrası)

100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	5.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	11.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	3.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	165.000.000		
250- ARSALAR	49.500.000	500- SERMAYE	240.000.000
252- BİNALAR	132.000.000	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI	420.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	99.000.000	503- SERM. DÜZ.OLUMSUZ FARK	- 66.000.000
254- TAŞITLAR	66.000.000	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	44.000.000
255- DEMİRBAŞLAR	16.500.000	590- DÖNEM ZARARI	- 13.000.000
258- B. AMORTİSMANLAR	- 33.000.000		
AKTİF TOPLAMI	645.000.000	PASİF TOPLAMI	645.000.000

* Taşıma katsayısının 1,1 olduğu varsayılmıştır.

* Dönem içerisinde muhasebe kaydı gerektiren hiçbir işlem olmadığı ve amortisman hesaplanmadığı varsayılmıştır.

* Kurumlar vergisi karşılığı ihmal edilmiştir.

ENFLASYON DÜZELTMESİNDE ÇÖZÜMLENMESİ GEREKEN SORULAR / SORUNLAR

SORULAR / SORUNLAR

- SERMAYE ARTIRIMININ 2024 VE İZLEYEN YILLARDAKİ VERGİ MATRAHI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
- YEDİNDEN DEĞERLEME ARTIŞ FONLERİ VE GEÇMİŞ YIL KÂRLARININ SERMAYEYE EKLENMESİNİN ENFLASYON DÜZELTMESİNE ETKİSİ
- ENFLASYON DÜZELTMESİNE TABİ TUTULMUŞ VARLIKLARIN SATIŞI HALİNDE DOĞAN ZARARLARIN DURUMU
- 152, 170, 252, 263 GİBİ HESAPLARIN DÜZELTİLMESİNDE DEFTERE KAYIT TARİHİ OLARAK HANGİ TARİHLERİN DİKKATE ALINMASI GEREKTİĞİ

SORULAR / SORUNLAR

- ENFLASYON DÜZELTMESİNDE, REEL OLMAYAN FİNANSMAN MALİYETLERİNİN İLGİLİ VARLIK HESAPLARINDAN MUHASEBE KAYITLARINDA DA ÇIKARILMASI GEREKİP GEREKMEDİĞİ
- ENFLASYON DÜZELTMESİNDE, DÜZELTMEYEN ÖNCE SERMAYEYE EKLENMİŞ OLAN MADDİ DURAN VARLIK YENİDEN DEĞERLEME FONLARININ, MUHASEBE KAYITLARINDA DA SERMAYE HESABINDAN ÇIKARILMASI GEREKİP GEREKMEDİĞİ
- KKEG VE İSTİSNA KAZANÇLARIN ENFLASYON DÜZELTMESİ KARŞISINDAKİ DURUMU
- VUK 298/Ç MADDESİ KAPSAMINDA YENİDEN DEĞERLENMİŞ VARLIKLARIN ENFLASYON DÜZELTMESİNE TABİ TUTULMASINDA HANGİ TARİHİN DİKKATE ALINMASI GEREKTİĞİ
- VUK 298/Ç MADDESİ KAPSAMINDA YENİDEN DEĞERLENMİŞ VARLIKLARIN SATIŞI HALİNDE, GEÇMİŞ YIL KÂR ZARAR HESABINA AKTARILAN TUTARLARIN DURUMU

SORULAR / SORUNLAR

- AVANS HESAPLARININ ENFLASYON DÜZELTMESİNDE, İLGİLİ AVANS HESAPLARINDA KALAN BAKİYELERİN NE ŞEKİLDE KAPATILMASI GEREKTİĞİ
- ENFLASYON DÜZELTMESİNİN DAĞITILABİLİR KÂR TUTARLARINA ETKİSİ
- STOKLARIN DÜZELTİLMESİNDE TOPLULAŞTIRILMIŞ YÖNTEMLER VE GERÇEK YÖNTEMİN BİRLİKTE KULLANILIP KULLANILAMAYACAĞI
- AF KANUNLARI KAPSAMINDA STOK DÜZELTMESİNDEN KAYNAKLANAN KAYDA ALINAN EMTİA KARŞILIKLARINA AİT DÜZELTME FARLARININ İŞLETMEDEN VERGİSİZ ÇEKİLİP ÇEKİLEMEMEYECEĞİ
- YILLARA SARİ İNŞAAT İŞLERİNE AİT MALİYET VE HAKEDİŞ HESAPLARINDAN KAYNALANAN DÜZELTME FARKLARININ İŞİN BİTTİĞİ YILDA KÂR ZARARIN TESPİTİNDE NASIL DİKKATE ALINACAĞI

ENFLASYON DÜZELTMESİNE TABİ TUTULMUŞ VARLIKLARIN SATIŞI HALİNDE DOĞAN ZARARLARIN DURUMU

Tebliğ md. 53

- 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (1) numaralı bendi hükmü uyarınca, enflasyon düzeltmesine tâbi tutulan parasal olmayan kıymetlerin elden çıkarılması halinde, bunlara ilişkin enflasyon düzeltme farkları maliyet olarak dikkate alınacaktır.
- Ancak, düzeltme işlemine tabi tutulmuş olan 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoda yer alan parasal olmayan kıymetlerden **amortismanına tabi olmayan kıymetlerin, düzeltilmiş değerlerinin altında bir bedelle satılması halinde**, düzeltme sonrası değerle, düzeltme öncesi değer arasındaki farka isabet eden zarar, **gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde dikkate alınmayacaktır.**

Bazı hesapların düzeltilmesinde soru işaretleri?

152

170

252

258

260

263

ENFLASYON DÜZELTMESİNDE, REEL OLMAYAN FİNANSMAN MALİYETLERİNİN İLGİLİ VARLIK HESAPLARINDAN MUHASEBE KAYITLARINDA DA ÇIKARILMASI GEREKİP GEREKMEDİĞİ

- **Tebliğ Md. 40/3**

2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoya ait düzeltme ile sınırlı olmak üzere, amortisman süresi bitmemiş olan kıymetlere ilişkin maliyet veya alış bedelinden düşülen reel olmayan finansman maliyetinden amortisman ayrılmamış tutar, 2024 ve sonraki hesap dönemlerinde **5 yılda ve eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir**. Enflasyon düzeltmesi uygulamasında, [söz konusu reel olmayan finansman maliyetleri bilançoda gözükmeyeceği için](#), bunların mukayyet değerleri ile beyanname üzerinde indirim konusu yapılması gerekmektedir. Ancak, amortisman tabi bu iktisadi kıymetin 1/1/2024 tarihinden sonra satılması halinde, satış tarihi itibarıyla reel olmayan finansman maliyetinin itfa olunmayan kısmının, kıymetin satıldığı hesap döneminde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

ENFLASYON DÜZELTMESİNDE, DÜZELTMEDEN
ÖNCE SERMAYEYE EKLENMİŞ OLAN MADDİ DURAN
VARLIK YENİDEN DEĞERLEME FONLARININ,
MUHASEBE KAYITLARINDA DA SERMAYE
HESABINDAN ÇIKARILMASI GEREKİP GEREKMEDİĞİ

KKEG VE İSTİSNA KAZANÇLARIN ENFLOSYON DÜZELTMESİ KARŞISINDAKİ DURUMU

- **Tebliğ Md. 40-2/b**

2024 hesap dönemi başından itibaren verilecek geçici vergi beyannameleri ile yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannamelerinde beyan edecekleri vergi matrahlarını tespit ederken, 2024 hesap dönemi başından itibaren gerçekleşen kanunen kabul edilmeyen giderler ile vergiden istisna edilmiş olan tutarları enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş tutarları ile dikkate alacaklar, beyanname üzerinde ayrıca bir düzeltme yapmayacaklardır.

VUK 298/Ç MADDESİ KAPSAMINDA YENİDEN DEĞERLENMİŞ VARLIKLARIN ENFLASYON DÜZELTMESİNE TABİ TUTULMASINDA HANGİ TARİHİN DİKKATE ALINMASI GEREKTİĞİ

Kanun:

- Bu fıkra kapsamında yeniden değerlendirme yapılan hesap döneminden sonra (A) fıkrası uyarınca enflasyon düzeltilmesi şartlarının yeniden oluşması durumunda, bu fıkra hükümlerine göre yeniden değerlemeye tabi tutulmuş olan iktisadi kıymetler ile bunlara ilişkin amortismanlar düzeltilmiş son değerleri dikkate alınarak enflasyon düzeltilmesine tabi tutulur. (Mk. 298-Ç/12)*

Tebliğ :

- 213 sayılı Kanunun geçici 31 inci maddesi, geçici 32 nci maddesi ve/veya mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutulmuş iktisadi kıymetler için, **en son yapılan yeniden değerlendirme sonrası değerler dikkate alınır.** (md.13-3/b)*

VUK 298/Ç MADDESİ KAPSAMINDA YENİDEN DEĞERLENMİŞ VARLIKLARIN SATIŞI HALİNDE, GEÇMİŞ YIL KÂR ZARAR HESABINA AKTARILAN TUTARLARIN DURUMU

537 nolu VUK Tebliği Md. 12

- Yeniden değerlemeye (Mk. 298/Ç) tabi tutulan iktisadi kıymetlerin satış, devir, işletmeden çekiş, tasfiye gibi nedenlerle elden çıkarılması halinde, bunlara isabet eden ve bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları **aynen amortismanlar gibi muameleye tabi tutulur.**
- **Sermayeye ilave edilen değer artışları, satış veya herhangi bir şekilde elden çıkarmaya ilişkin kar ve zararın tespitinde dikkate alınmaz.**
- Ancak, elden çıkarılan iktisadi kıymetlere ait değer artışlarının sermayeye ilavesi halinde, elden çıkarma sırasında birikmiş amortisman gibi mütalaa edilmeyen değer artışları, faaliyete devam edilen süre içerisinde herhangi bir suretle sermayeden çekilirse, çekilen kısım o dönemin kazancı sayılarak vergiye tabi tutulur.

AVANS HESAPLARININ ENFLASYON
DÜZELTMESİNDE, İLGİLİ AVANS HESAPLARINDA
KALAN BAKİYELERİN NE ŞEKİLDE KAPATILMASI
GEREKTİĞİ

159

340

ENFLASYON DÜZELTMESİNİN DAĞITILABİLİR KÂR TUTARLARINA ETKİSİ

Tebliğ Madde 55-

- (1) Tebliğin üçüncü bölümüne göre 2023 yılı hesap dönemine ilişkin yapılan hesaplama ve düzeltme sonucu oluşan 2023 yılı geçmiş yıllar karları hesabında takip edilen; **2023 yılı enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan geçmiş yıl karının herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi durumunda**, nakledilen veya çekilen tutar bu işlemlerin yapıldığı dönemlerin kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulacaktır. Ayrıca işletmeden çekilen değerler, elde edenlerin hukuki statüsüne göre kar payı stopajına tabi tutulacak ve kar paylarının vergilendirilmesine ilişkin hükümler doğrultusunda vergilendirilecektir.
- (2) Bu Tebliğin üçüncü bölümü kapsamında 2023 hesap dönemine ait düzeltme neticesinde oluşan geçmiş yıl karının kurumlar vergisi mükelleflerince sermayeye ilave edilmesi mümkün olup, bu işlem kâr dağıtımı sayılmayacaktır.
- (3) Tebliğin üçüncü bölümüne göre 2023 yılı hesap dönemine ilişkin yapılan hesaplama ve düzeltme sonucu oluşan 2023 yılı geçmiş yıllar karları hesabında takip edilen; **düzeltme öncesi geçmiş yıl ve/veya carî dönem ticari karının**, 1/1/2024 tarihinden sonra kar dağıtımına konu edilmesi durumunda, dağıtılan tutar gelir ve kurumlar vergisine tabi tutulmayacak, elde edenlerin hukuki statüsüne göre kar payı stopajına tabi tutulacak ve kar paylarının vergilendirilmesine ilişkin hükümler doğrultusunda vergilendirilecektir.

STOKLARIN DÜZELTİLMESİNDE TOPLULAŞTIRILMIŞ YÖNTEMLER VE GERÇEK YÖNTEMİN BİRLİKTE KULLANILIP KULLANILAMAYACAĞI

AF KANUNLARI KAPSAMINDA STOK DÜZELTMESİNDEN KAYNAKLANAN KAYDA ALINAN EMTİA KARŞILIKLARINA AİT DÜZELTME FARLARININ İŞLETMEDEN VERGİSİZ ÇEKİLİP ÇEKİLEMEYECEĞİ

Tebliğ Md. 54

- Pasif kalemlere ait enflasyon fark hesapları, herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledildiği veya işletmeden çekildiği takdirde, bu işlemlerin yapıldığı dönemlerin kazancı ile ilişkilendirilmeksizin, bu dönemde vergiye tabi tutulacaktır.
- Ancak, avanslar, depozitolar, hakedişler ve sabit kıymet yenileme fonu gibi işleyişi gereği ilgili olduğu hesaplara aktarılarak kapatılması mümkün olan hesapların kapatılması durumunda, bunlara ait enflasyon fark hesapları işletmeden çekilmiş sayılmaz.
- 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (5) ve (7) numaralı bentleri uyarınca, öz sermaye kalemlerine ait enflasyon farkları düzeltme sonucu oluşan geçmiş yıl zararlarına mahsup edilebilir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sermayeye ilave edilebilir; bu işlemler kâr dağıtımı sayılmaz.

YILLARA SARİ İNŞAAT İŞLERİNE AİT MALİYET VE HAKEDİŞ HESAPLARINDAN KAYNALANAN DÜZELTME FARKLARININ İŞİN BİTTİĞİ YILDA KÂR ZARARIN TESPİTİNDE NASIL DİKKATE ALINACAĞI

170	350	697
178	358	

Tebliğ Md. 27/3

Yıllara sâri inşaat ve onarma işlerine ait maliyet ve istihkak tutarları ile ilgili olarak 2023 hesap dönemi sonu itibariyle düzeltme sonucu oluşan düzeltme farkları işin bitiminde (2023 hesap dönemi sonundan önce başlayan işlerde) mali kar/zarar tutarının tespitinde dikkate alınmayacaktır. **Bir başka ifade ile 2023 hesap dönemi sonuna kadar geçen süreye isabet eden kazanç düzeltme öncesi hükümlere, sonraki dönemlere isabet eden kazanç ise düzeltilmiş değerlere göre tespit edilecek ve bunların toplanması suretiyle oluşan kazanç tutarı beyan edilecektir.**

SİVAS SMMMO

SİVAS SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF SİVAS

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

Teşekkürler...

İrfan VURAL

Yeminli Mali Müşavir

irfan.vural@bakis.com.tr

LinkedIn irfan.vural